

Lesesenteret
Nasjonalt senter for
leseopplæring og leseforskning

Universitetet i Stavanger

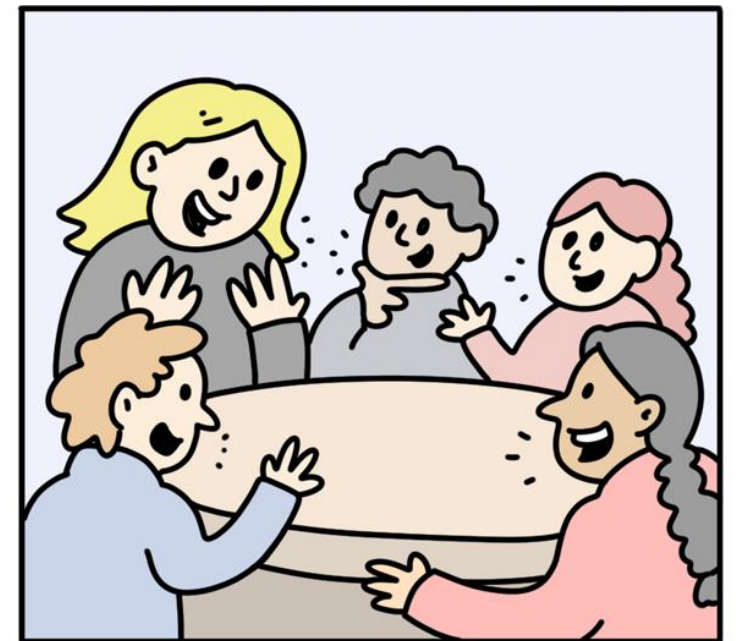
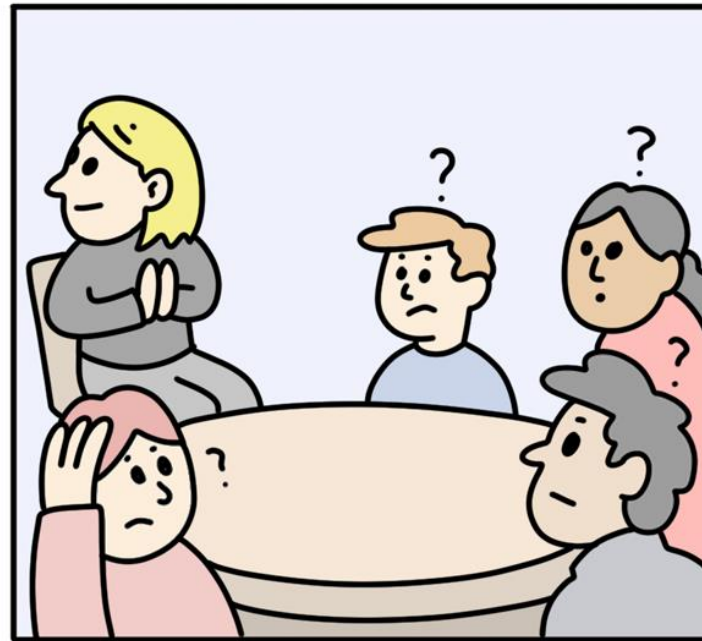
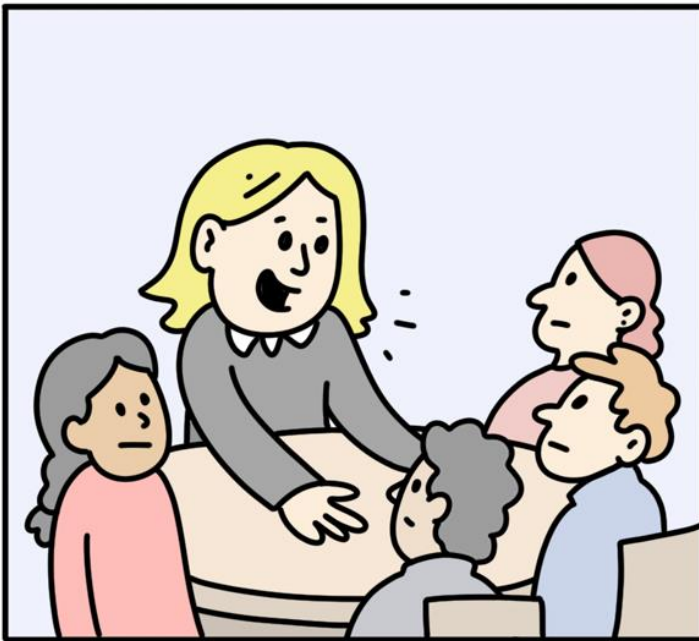
Johanne Ur Sæbø

«Da jeg bare fikk roa levra litt ...» En lærers arbeid med posisjonering i tekstsamtaler med elevgrupper

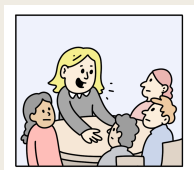
MuMo-seminar, Esbjerg, 30.11.22

Da jeg fikk roa levra litt på det at det er ikke var min oppgave å gi dem en tolkning av teksten, så ble det lettere for meg også i samtalen, for da kunne jeg konsentrere meg om de andre tingene, å høre på det de sa, for eksempel (latter) ... det å spørre de gode spørsmålene».

Tre tekstsamtaler

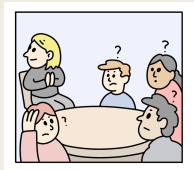
Illustrasjoner: Tim Levang

Tekstsamtale

Refleksjon

Tekstsamtale

Refleksjon

Tekstsamtale

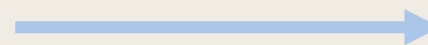

Refleksjon

← Lærerstyrt samtale om en tekst i gruppe på 4 elever* → videoopptak

← Refleksjoner rundt opptaket sammen med lærere og forskere i samarbeidsprosjektet

*ulik gruppesammensetning hver gang

Intervju med læreren

Analytisk tilnærming

STEG 1:

Autokoding:
taledistribusjon

Samtalenes inndeling og
tidsbruk

Typer lærerytringer
(initiativ og feedback
(Sinclair & Coulthart,
1974))

STEG 2:

Analyse av lærerytringer:

Initiativ

- Instruksjon
- Spørsmål
- Formidling

Feedback

- Videreføring
- Gjentakelse

STEG 3:

Posisjonering
(Hetmar, 2019)

Første tekstsamtale:

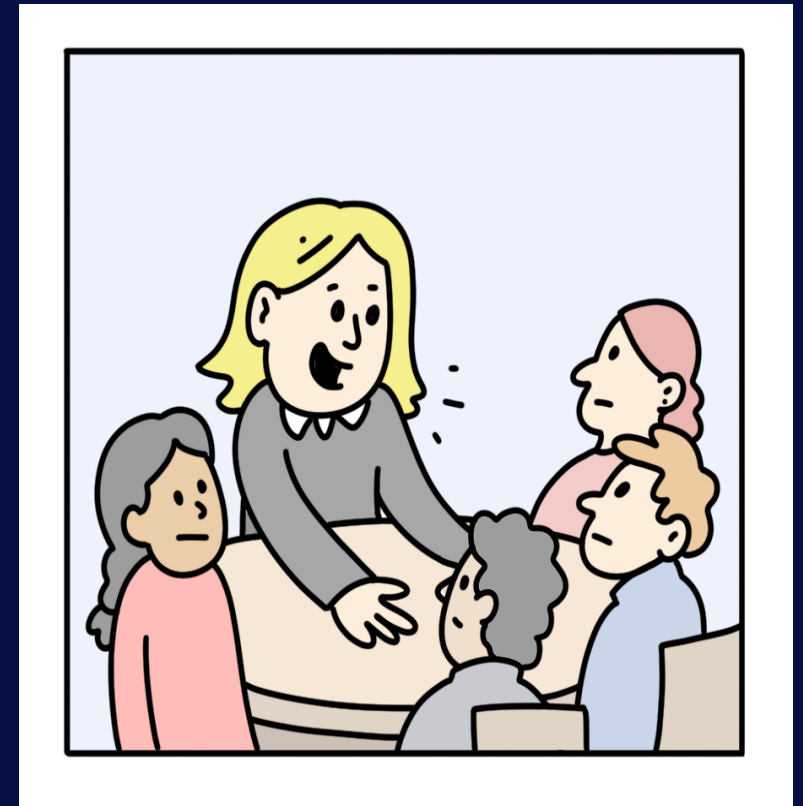
Lærer: «Så du tenker egentlig at du ville gjort litt sånn som moren til Maria?»

Elev: «Ja»

Lærer: «Altså at det ikke er så viktig med den tradisjonen?»

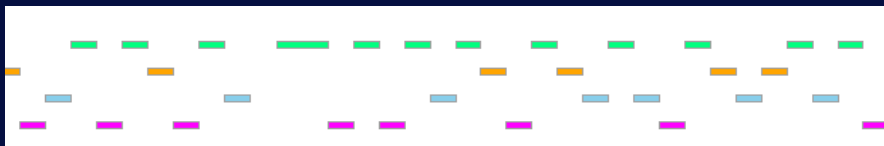
«Klart da blir det en samtale med meg og dem når det er jeg som stiller alle spørsmålene»

Andre tekstsamtale:

Innledning: «Snakke med hverandre», «ikke svare til meg», «prate litt om teksten».

«Til mer spørsmål du spør, dess mer finner du ut ... selv om du ikke har fått svar»

«Ikke spør meg»
«Å, herre min»
«Pinlig stillhet»

Tredje tekstsamtale:

«Hva tenker dere om det han sa, synes dere han er inne på noe?»

«Hva tror dere det er som gjør at dere ser det på forskjellige måter?»

Analyse

Lærerytringer, antall initiativ og feedback

	Initiativ <ul style="list-style-type: none">- Instruksjon- Spørsmål- Formidling	Feedback <ul style="list-style-type: none">- Videreføring- Gjentakelse
Tekstsamtale 1	57	39
Tekstsamtale 2	72	33
Tekstsamtale 3	72	40

G2: Hvorfor snakker hun aldri med Luciana i bursdagen?

G3: Mhm, det er rart.

G2: Det skjer bare én gang.

G3: Merkelig.

L: Det gjør hun faktisk ikke. Det har jeg ikke tenkt på at hun ikke gjorde.

(...)

G2: For jeg så for meg at siden hun kjenner hun, at hun snakker med hun hele tiden.

G2: =Hun syntes det var gøy.

G3: Ja, hun likte=

G2: =Hun likte det jo=

L: =Hun trodde hun var invitert.

G3: Ja.

G1: Hun sa jo at hun ville bli rik.

G2: Hun var jo invitert for å hjelpe til. Ikke invitert for at hun skulle være med på festen.

L: Nei.

G3: Nei.

L: Og det visste jo ikke Rossaura, ser det ut som.

Analyse

Lærerytringer, antall initiativ og feedback

	Initiativ <ul style="list-style-type: none">- Instruksjon- Spørsmål- Formidling	Feedback <ul style="list-style-type: none">- Videreføring- Gjentakelse
Tekstsamtale 1	57	39
Tekstsamtale 2	72	33
Tekstsamtale 3	72	40

Analyse

Analyse av lærerytringer, antall initiativ og feedback

	Initiativ <ul style="list-style-type: none">- Instruksjon- Spørsmål- Formidling	Feedback <ul style="list-style-type: none">- Videreføring- Gjentakelse
Tekstsamtale 1	57	39
Tekstsamtale 2	72	33
Tekstsamtale 3	72	40

Autokoding, fordeling av ytringer og ord

	Ytringer, lærer	Ytringer, elever	Ord, lærer	Ord, elever
Tekstsamtale 1	47 %	53 %	67 %	33 %
Tekstsamtale 2	36 %	64 %	49 %	51 %
Tekstsamtale 3	41 %	59 %	53 %	47 %

Posisjonering

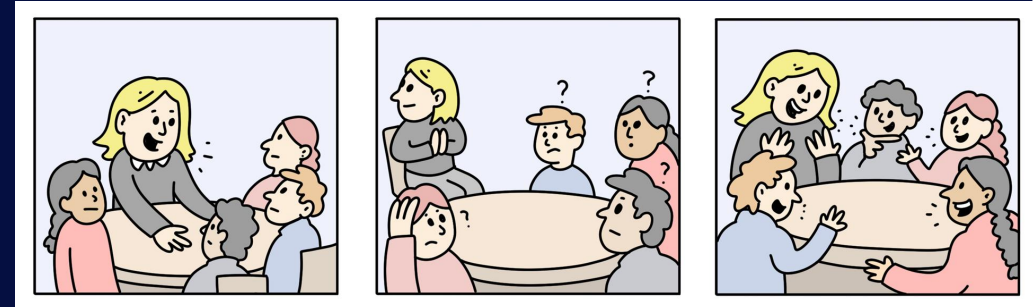
Handlingsrom innenfor en rolle

Dynamisk

Diskursivt produserte prosesser

Deltakerne i
kommunikasjonssituasjonen skaper
plasser for seg og de andre.

(Hetmar, 2019).

Referanser

Hetmar, V. (2019). *Fagpædagogik i et kulturformperspektiv*. Aarhus Universitetsforlag.

Kayı-Aydar, H. (2019). *Positioning theory in applied linguistics: Research design and applications*. Palgrave Macmillan.

Kayı-Aydar, H. & Miller, E. R. (2018). Positioning in Classroom Discourse Studies: A State-of-the-Art Review. *Classroom Discourse*, 9(2), 79–94.

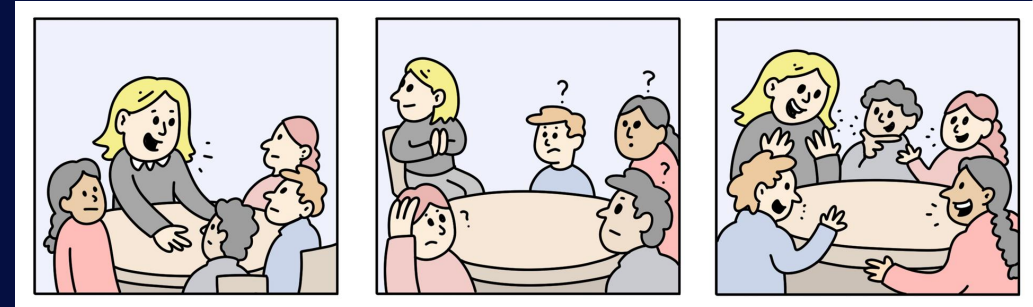
Reznitskaya, A., & Wilkinson, I. A. (2017). *The Most Reasonable Answer: Helping Students Build Better Arguments Together*. Harvard Education Press.

Sinclair, J. M. & Coulthard, R. M. (1975). *Towards an Analysis of Discourse: The English Used by Teachers and Pupils*. Oxford University Press.

Rolle

Lærerrollen

Elevrollen

Institusjonelt bestemt

- Forventninger og forpliktelser
- Være- og talemåter

Her: Læreren utforsker «spennvidden» i rollen sin

Prøv ut!
Se hva som skjer!
Diskuter med kollegaene
dine!

